

PRZYBIEC (43) *vb pf*

e jasne.

Nie tworzy form fut.

inf przybiec (1) ◇ *praet 1 sg f* przybiegłam (1). ◇ *3 sg m* przybiegł (7). *f* przybiegła (11). *n* przybiegło (2). ◇ *1 pl m pers* przybieglismy, -smy przybiegli (2). ◇ *3 pl m pers* przybiegli (9). *subst* przybiegły (3). ◇ *con 3 sg m* by przybiegł (1). ◇ *3 pl m pers* by przybiegli (1). ◇ *part praet act* przybiegszy (5).

Sł stp notuje, Cn s.v. w dorywczą co robić, Linde bez cytatu.

Szybko się poruszając przybyć; venire HistAl, Vulg, Mącz; praecurrere PolAnt; currere, procurrere Vulg (43) :

a. *Biegąc lub idąc po ziemi (wyjątkowo o Chrystusie: po wodzie) (38) :* s którego [drzewa mającego być krzyżem Chrystusowym] woda [w stawie] taką motz brała/ iż ktorykoli niemotzny nápirwey przybiegl/ ij wstąpił w on ftáv/ byl zdrow od niemocy *OpecŻyw* 58v; *RejJóz* G8, H2; *RejKup* h5v; á oni [rycerze] s kwápliwością przybiegli [festinantes]/ y widzieli Bázylifzká zdechłego. *HistAl* L; *RejWiz* 32v; Wyjmi miecz fwoy/ zábiyże mie/ by lepak nie przybiegli ci nieobrazáncy/ y niezábili mię *Leop* 1.Reg 31/4; *RejZwierz* 121v; *BibRadz Act* 8/30; *RejZwierc* 149; *CzechRozm* 134; A tym czáfem przybieglá Antoniná święta/ y ftánęła przed Stároftą. *SkarŻyw* 444, 589; *WujNT Mar* 10/17, *Act* 8/30.

przybiec do kogo, do czego (5): *LibMal* 1544/84; KIedy Kártágińfką włość Rzymiánie posiedli/ Poborce potym do nich z regeltry przybiegli *RejZwierz* 39v, 44; z Włoch też przybiegl pofel do Celárzá *BielKron* 204v; przybiegły wżytki [białęłowy] pośpołu s sługámi/ y z niewolniki/ [...] do muru/ á stáką ochothą pomagály obrony mężóm fwym/ iż [...] *GórnDworz* Z5.

przybiec k komu, ku czemu (3): A gdy Dárius ku rzece przybiegl/ nálazł iá zámárzłą *HistAl* F4v, Av; *HistRzym* 36.

przybiec k czemu [= do jakiej sytuacji] (2): Ktemu placzu dziewice Marié/ apóstoli wffytcy przybiegli *OpecŻyw* 82; *LibMal* 1545/94.

przybiec na kogo (1): potym przibiegłá iedná beftia ná nię [lege: nie] bárzo okrutna á bárzo wielka *HistAl* H6v.

przybiec dokąd (4): W then čás wyiecháli wżyfcy Macedonowie z ziemie fwey y przybiegli do dworu Alexandrowego *HistAl* N2v; *HistRzym* 36; Przybieglá [Judyta] na ratufz/ pogromilá/ pofukálá wíthráłzone chłopy ony *RejZwierc* 154; *MWilkHist* Kv.

przybiec skąd (3): TAláncia Spártáńfka/ gdy fyn z bitwy przybiegl/ Pytálá/ co fie sftáło z ludźmi *RejZwierz* 46v; *BielKron* 204v; SAmý do fwéy obory woły rośpułczoné Przybiegły z gór *KochFr* 105.

przybiec skąd [= z której strony] (1): Potym Iozue wnocy záfadził lud ieden z tyłu táiemnie v miáltá onego Háý [...]. A gdy ie [wojska tego miasta] zá sobą dáleko od miáltá odwiódł: oni z tyłu przybiegli y wzięli miáltó *SkarŻyw* 502.

W przeciwstawieniu: »rozbiec się ... przybiec« (1): żony/ dziatki/ kthore fie były rozbiegły nád morńkie miáltá/ zálie z rádością przybiegły. *BielKron* 251.

Zwroty: »na pomoc, na ratunek przybiec« (2:1): Achiza na rathunk przybiegła *RejJóz* F8; Venire subsidio, Ná pomoc przybiec. *Mącz* 380d; *KmitaSpit* B2v.

»prętko przybiec« (1): [św. *Piotr*] pogrążyć się w wodzie począł. [...] A Pan Iezus prętko przybiegł y ściągnął mu miłościwą Bołką rękę łwoię *SkarŻyw* 598.

Przen (1) :

Zwrot: »do kresu przybiec« (1): bo nie ten ktoby począł/ ále ktoby do końca łtátecznie wytrwał á porządnie do krefu przybiegł/ zapłátę weźmie. *CzechRozm* 145v.

b. *Wodq: przy płynąć* (4) :

przybiec do kogo (1): Płynąc imo drugi wysęp/ łtánął [*Kolumb*] máło/ wneth do niego wielkość ludzi przybiegła *BielKron* 442v.

przybiec ku czemu (1): Chćieli go [*zwolennicy Jezusa*] tedy wziąć do łodzi: á nátychmiał łódź przybiegła ku źiemii [*navis fuit ad terram*] do ktorey się wieźli. *Leop Ioann* 6/21.

przybiec dokąd (2): A łtámąd odwiołzy się/ náziáutrz przybiegliłmy przeciw Chiiu *WujNT Act* 20/15, *Act* 27/16.

c. *Lecqć* [*na co = w jakim celu*] (1) : że oni dworzanie á ono rycerłtwo krolełtwa niebiełskiego Anyeli łwiećii/ wneth przybiegli ná połługę iemu [*dziecięciu*] *RejPos* 19v.

Synonimy: **a.** *przybyć*; **b.** *nadpłynąć, przypláwić się, przyplłynąć.*

Formacje współrdzenne cf BIEŻEĆ.

Cf **PRZYBIEGLY, PRZYBIEŻEĆ**